

Szakmai beszámoló

2018-as évről

Hársfa-ház Pszichiátriai- és Szenvedélybetegek Nappali Ellátója

Az intézmény megnevezése:

Szombathelyi Egyházmegyei Karitás Hársfa-ház,
Pszichiátriai-és Szenvedélybetegek Nappali Ellátója

Az intézmény székhelye:

9700 Szombathely, Nagy Lajos király u. 47.

Az intézmény alapfeladatai:

Szenvedélybetegek nappali ellátása,
/20 fő/
Pszichiátriai betegek nappali ellátása,
/60 fő/

Az intézmény jogállása:

A Szombathelyi Egyházmegyei Karitás
szakosított intézménye. Nem önállóan gazdálkodó
intézmény

Alapítás ideje:

1999. november 01.

Fenntartó szerv:

Szombathelyi Egyházmegyei Karitás

Az intézmény szakmai felügyeleti szervei :

1. Katolikus Szociális Módszertani Intézet
2. Szombathelyi Egyházmegyei Karitás
3. Katolikus Karitás
4. Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata

5. Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
6. Vas Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály
7. Magyar Államkincstár

Az intézmény ellátási területe, célcsoportja

A nappali ellátók esetén jelenleg is Szombathely város és kistérsége területén lakók.

Az intézmény célja:

Az intézményben nyilvántartásba vett, a perifériára szorult szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek reintegrálása a társadalomba.

Az intézmény személyi és tárgyi feltételei:

Az intézményünkben foglalkoztatott szakemberek száma 2018. évben 7 fő.

Ebből jelenleg 3 fő határozatlan idejű munkaszerződéssel rendelkező főállású alkalmazott és 2 fő 4 órás munkaszerződéssel rendelkező alkalmazott.

2 fő megbízási jogviszonnyal rendelkező szakember./pszichiáter szakorvos, lelkesz/

Képzések:

Az év során részt vettünk több szakmai továbbképzésen, rendezvényen, konferencián (Szociális Hét, Egészség hét)

Az intézmény a dolgozók számára havonta egyéni ill. csoportos szupervíziós lehetőséget biztosít.

Tárgyi feltételek:

2014. január elejétől az átalakított épületben a földszinten foglalkoztató műhelyek, zuhanyzók, kerültek kialakításra, ill. a felső szintre való feljutást biztosító „lépcsőn járó” került beszerelésre.

A nappali ellátás biztosításához szükséges közösségi terek, irodák, tárgyalók kerültek kialakításra az emeleten.

Szakmai tevékenység bemutatása:

A Szombathelyi Egyházmegyei Karitás és a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata együttműködési, ellátási szerződés keretében biztosítja működésünket.

Intézményünk két jól elkülöníthető, de szorosan összefüggő szervezeti egységből állt

- 1) Szenvedélybetegek Nappali Ellátója, férfiak és nők számára egyaránt látogatható. (20 fő).
- 2) Pszichiátriai betegek Nappali Ellátója, férfiak és nők számára egyaránt látogatható (60 fő)

Általánosságban a Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Nappali Ellátásáról:

Személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatás, a tizennyolcadik életévüket betöltött fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai és szenvedélybetegek részére, amely az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, önismereti, képzési, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. Lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, védett környezetben történő 4 órás munkavégzésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

A nappali ellátás célja, hogy a pszichiátriai és szenvedélybetegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, ill. olyan terápiás programokat is kell biztosítani, amelyek hozzájárulnak az ellátottak társadalmi re-integrációjához.

Kiemelt feladatunk a pszichiátriai és szenvedélybetegek minél szélesebb körének elérése, fogadása. A szerhasználatnak, valamint járulékos ártalmainak csökkentése, a változás elindítása és segítése. Az életmód, életvitel váltásának ösztönzése, az utógondozás, illetve a visszaesés megelőzése.

Az ismeretek átadása, az önértékelés erősítése, a magatartás és a kapcsolatok megváltoztatása, az erőforrások feltárása. A szenvedélybetegek nappali intézményének nem feladata az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása, azonban az intézményben szervezett foglalkozások, és programok révén törekszünk az életmód-változtatás ösztönzésére, a visszaesés megelőzésére.

A nappali ellátásban felvételt nyertek közül akinek legalább 40%-os egészségkárosodása van lehetőséget kap napi 4 órában könnyű fizikai munkát végezni. Amennyiben nincs rokkantsági fokozata annak a szabadidő hasznos eltöltése mellett (lsd: programok részénél) a terápiás életvezetést segítő programokba kerül bevonásra.

A pszichoterápiás folyamatban előtérbe helyezzük az egyénre szabottságot, a rendszerességet, fokozatosságot, következetességet. Akkor és annyit segítünk, amelyet az egyén megkíván. A szolgáltatásaink igénybevételének az alapja az önkéntesség, őszinteség.

A bekerüléshez a felekezeti hovatartozást nem vesszük figyelembe, de fontosnak tartjuk a lelki gondozást.

Ellátott célcsoport jellemzői:

A **pszichiátriai betegek** jelentős része halmozottan hátrányos helyzetű: betegségük mellett anyagi gondokkal is küzdenek, sokuknak nincs versenyképes végzettsége, egy idő után sokan elszigetelődnek családjuktól is, s végleg magukra maradnak. A rendszerváltást követően ugrásszerűen megnőtt azoknak az elhagyatott embereknek a száma, akik feleslegessé váltak munkahelyükön.

Egzisztenciális kiszolgáltatottságuk sok esetben párosult lelki problémákkal, s vezetett alkoholizmushoz, depresszióhoz, szellemi és szomatikus leépüléshez. Pszichiátriai betegeink legtöbbször rokkantnyugdíjas, illetve betegségük korai kezdete miatt nem rendelkeznek munkaviszonnyal. Betegségük miatt alkalmazkodási és kapcsolatteremtési nehézségeik vannak. Életkorukat tekintve, 18 évtől- idős korig, férfiak és nők egyaránt.

Szenvedélybetegek esetén intézményünkbe azokból a pszichiátriai és szenvedélybeteg alap- és szakellátást végző intézményekből kerülnek be a kliensek, ahol már megszabadultak szerfüggőségüktől és pszichológiai függőségük is oldottabb.

A **szenvedélybetegek** nagyobb része szakképzetlen, alacsony iskolai végzettségű, tartósan munkanélküli, megváltozott munkaképességű.

A szer fogyasztása által személyiségük és magatartásuk –a legtöbb kliensnél tapasztalható– zavart mutat, nehezebben kezelhetők, néhány esetben agresszívek lehetnek.

Egzisztenciális és családi problémákkal küzdenek, egy idő után sokan elszigetelődnek családjuktól is, s végleg magukra maradnak. Többen elkövettek már szuicid kísérletet, hiszen kiszolgáltatottságuk sok esetben párosult lelki problémákkal, s vezetett alkoholizmushoz,

depresszióhoz, szellemi és szomatikus leépüléshez. Betegségük miatt (a pszichiátriai betegekhez hasonlóan) alkalmazkodási és kapcsolatteremtési nehézségeik vannak. Férfiak és nők egyaránt igénybe veszik a szolgáltatást, 18. életévtől idős korig jellemzően.

A **kábítószer fogyasztás** miatt önként jelentkezőket is fogadunk, aki szeretnének életmódot váltani. Az itt folyó terápiás foglalkozások lehetőséget adnak a változás elérésére.

Rendszeres programjaink:

Nyitott szerda:

2014 óta folyamatosan működik, célja: hogy szervezett formában kapjanak széleskörű tájékoztatást azok, akik érdeklődnek a ház szolgáltatásai iránt. A Munkaügyi Központtal az Önkormányzattal, Karitás csoportokkal felvettük a kapcsolatot. Facebook oldalunkon is próbáljuk elérni a célközönséget! (Hársfa-ház)

Így elindítottuk a nyitott szerda programot: Minden héten szerda délelőtt várjuk az érdeklődőket és hozzátartozóikat. Tájékoztató előadást tartunk (kb: 1.5-2 óra) melyen a Hársfa- ház vezetője, egy terápiás munkatárs valamint a munkáltató képviselője-telephelyvezető vesz részt. Itt lehetőség van kérdéseket feltenni, próbamunkát végezni valamint a Hársfa ház bemutatása és körbejárása is megtörténik

Kedvezményes- támogatott étkezés biztosítása.

Heti szinten 35-45 fő veszi igénybe az ebédrendelés lehetőségét. Három menüből lehet választani és Hársfa házhoz szállítják. Közel 60-70%-át támogatásként megkapják a 750 Ft-os adagárból. Egy szervezett apparátus látja el az ebédek megrendelését, ételhordók ellenőrzését-átvételét, lemondások kezelését, reklamációk kezelését, ételhordók kiosztását, az ebédek térítési díjának kiszámítását, ebédfizetés lebonyolítását, elszámolást a Karitás pénzügyi csoportja felé.

Párbeszéd Fórum:

2014 óta sikeresen működik minden 3. hónapban tartunk **Párbeszéd Fórumot** –ahol jelen vannak a Nappali Ellátásban felvettek. Terápiás munkatársak, munkáltatók –Move Zrt, Human Profess közhasznú Nonprofit Kft képviselői, Karitás vezetőségéből képviselő. A problémák, megoldásra váró feladatok, célok, házszabályzat kerül megbeszélésre. Próbálunk közösen döntéseket hozni- szavazással döntünk (jelenlévők 50%+1 fő) a közösséget érintő

kérdésekben. A mediációs (konfliktuskezelés) technikák alkalmazásával próbálunk mintát mutatni a problémáknak tűnő helyzetek megoldására. Rendkívül jó tapasztalataink vannak és azt látjuk, hogy a fejlődés elengedhetetlen velejárója, hogy egy kicsit megálljunk és visszatekintsünk mit, hogy csináltunk az elmúlt hónapban. Az előretétekintéskor a következő hetek megtervezésekor pedig próbálunk tanulni a múlt hibáiból!

Mentori és koordinátori rendszer:

Amikor bevonódunk egy döntésbe akkor magunkénak érezzük azt! Az idő ezt igazolta. Jelenleg a programnaptárunk-amelyet a nappali ellátásba felvettek javaslatára velük együtt hoztunk létre és folyamatosan újítgatjuk...ennek az összetartásnak az eredménye.

Koordinátorok- az ellátottak köréből delegáltak (2-3 fő)

Mentorok- a Karitász dolgozói a terápiás munkatársak.

A koordinátorok és mentorok együtt alakítják a nappali ellátás programjait.

Egyéni foglalkozások:

Folyamatosan a terápiás munkatársak rendelkezésre állnak az ellátottak számára és lehetőséget biztosítanak a négy szemközti konzultációra. Az egyéni foglalkozások célja a segítő beszélgetések kapcsán- egyéni képességfejlesztés, különös tekintettel a problémamegoldásra. Továbbá életvezetési tanácsadás nyújtása, természetes támogatórendszer megismerése, bővítése.

Heti rendszeres programjaink:

Szakemberek által vezetett foglalkozások célja: A közösség erejének ,valahova tartozás érzésének megélése.

A mentori és koordinátori munka eredménye az alábbi programnaptár:

Heti szinten kerül kifüggesztésre és a facebook oldalunkra is felrakjuk.

Kívánságkosár- Kézműves csoport” Bütykölde” - Művészeti csoport- Beszélgetések József Attyával –Pszichiáter szakorvosi konzultáció- Meridián torna - Torna Klárral - Film Klub, Pszichofitness előadássorozat – Természetgyógyász előadások, Szabadidős programok- sakk. ping-pong...)

Tesco Adomány:

Minden héten egy alkalommal 80 fő részére élelmiszer csomag kerül kiállításra a TESCO Áruház jóvoltából. (3000 Ft körüli értékben) A Karitász dolgozók a rászorultság alapján csomagokat készítenek a nappali ellátottak részére.

Közösségi programjaink:

Részletes fotósorozat látható a facebook oldalunkon.(Hársfa ház)

1. Közös műsoros megemlékezés az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulójáról
2. Stációs szentmiséken, Nagyböjti Keresztúton, Egyházmegyei Zarándoklaton részt vettünk.
3. Lelkigyakorlaton vettünk részt..
4. Előadás: „Hogyan szoktam le a dohányzásról?” Horváth Éva előadása
5. Okozz örömet segíts másokon a virtuális világban című programunk keretében (szekrényisorokhoz, mikrohullámú sütőkhöz, TV-hez, tűzhelyhez, ingyen juthattak hozzá a nappali ellátás során.)
6. Egészség- hét keretén belül Andor Eszer családterapeuta tartott előadást.
7. Szép testben szép lélek című programunkon fodrászokat és manikűrös szakembereket hívtunk és ingyen új külsőt varázsoltak az ellátottjainknak
8. Karácsonyi ünnepséget tartottunk a Hársfa-házban. Színjátszó körünk –misztériumi játékokat adott elő.
9. „Hársfa ház közösségéért”díjat alapítottunk, ami idén is kiosztásra került a Karácsonyi ünnepség keretében 3főt jutalmaztunk.

Munka biztosítása:

A nappali ellátásban felvételt nyertek közül, akinek legalább 40%-os egészségkárosodása van lehetőséget kap napi 4 órában könnyű fizikai munkát végezni. 58 fő- nek tudtunk munkát biztosítani folyamatosan a MOVE ZRT –által.

A Human Profess Közhasznú Nonprofit Kft 7 fő számára biztosít állandó munkát a Hársfa házban.

Nappali Ellátás a diagramok tükrében:

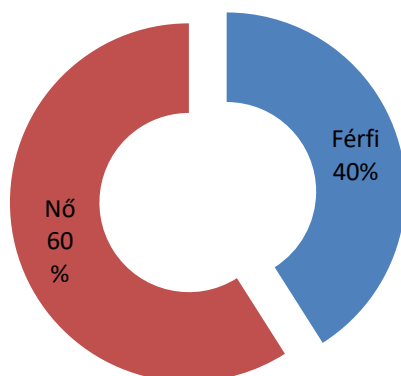
Közel 1800 óra zajlott a közösségi programokról, terápiás foglalkozásokról a Hársfa házban a nappali ellátás keretében.

A szenvedélybetegek nappali ellátását 10 férfi és 10 nő vette igénybe 2018-ban.

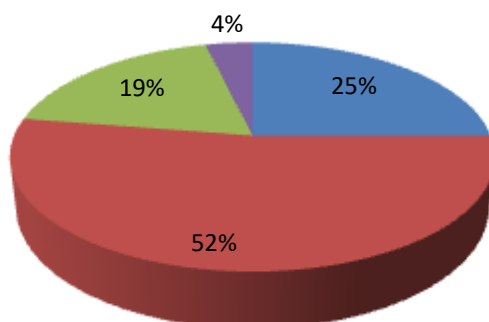
Nemek szerinti megoszlás a pszichiátriai betegek nappali ellátás során 2018-ban

A pszichiátriai betegek nappali ellátását 25 férfi és 36 nő vette igénybe 2018-ban.

Életkori megoszlás a nappali ellátás során Hársfa házban 2018

■ 18-39 év ■ 40-59 év ■ 60-64 év ■ 65-69 év

Szakmai ellenőrzés:

Az intézményben működő ellátási formák szakmai és pénzügyi ellenőrzését a Magyar Államkincstár végezte.

Az intézmény célkitűzései:

Alapvető célunk, hogy az intézmény által nyújtott szolgáltatások (pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása) színvonalát emeljük. Ennek érdekében elsősorban tárgyi feltételeink állagának megőrzését, annak fejlesztését tartjuk szem előtt (pinchelyiség közösségi célokra történő hasznosítása)

Lehetőségeinkhez mérten minél több szabadidős, kulturális programban szeretnénk részt venni és szervezni klienseink számára.

Szakmai munkánk színvonalának emelése érdekében dolgozóink számára képzési, továbbképzési és szupervíziós lehetőségeket (szupervízor és lelkész segítségével) biztosítunk, mellyel a kliensek érdekében végzett támogató munkát is jobbra, hatékonyabbá tudjuk tenni.

Szombathely, 2019. 01. 31.

Nagyné Farkas Rita
szakmai vezető